

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-28 ta' April, 2006

Citazzjoni Numru. 987/2003

Fenici Insurance Agency Limited u Lloyds Malta Limited fil-kwalita' taghha ta' rapprezentant lokali ghan-nom tal-membri ta' l-assigurat esteru Lloyds, li flimkien jiffurmaw is-sindikat li jgib in-numru 362, u Fenici Insurance Agency Limited din kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat taghha Edward Borg (Karta ta' l-Identita' Numru 441936(M) f'ismu propju u ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Sun Power Catering Company Limited (ta' 4, Main Street, St. Julian's, bin-Numru ta' Registrazzjoni C-7913) taht polza tat-tip *comprehensive* u tal-Ligi, u l-istess Edward Borg f'ismu propju u ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Sun Power Catering Company Limited

Vs

Albert Schembri u Vincent Gerada

II-Qorti

Preliminari

Rat l-**att tac-citazzjoni** li permezz taghha gie premess illi:

Peress illi fl-1 ta' Ottubru 2001, ghall-habta tat-8.30 a.m. waqt li l-attur Edward Borg kien qiegħed isuq il-vettura tal-marka Mercedes Benz, bin-numru ta' registrazzjoni CBB-728, gewwa Regional Road, Msida, huwa safa involut f'incident awtomobilistiku mal-vettura bin-numru ta' registrazzjoni KAO-357 misjuqa mill-konvenut Albert Schembri, kif ukoll mal-vettura bin-numru ta' registrazzjoni GVH-419, misjuqa mill-konvenut Vincent Gerada;

Peress illi l-incident *de quo*, sehħ unikament minhabba negligenza, traskuragni, imperizja u non-osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti tall-konvenuti jew min minnhom;

Peress illi bhala rizultat ta' l-incident awtomobilistiku *de quo*, il-vettura bin-numru ra' registrazzjoni CBB-728 sofriet hsharat estensiva, tant illi l-istess vettura giet dikjarata bhala *beyond economical repair*;

Peress illi abbazi tal-polza ta' assikurazzjoni tat-tip *comprehensie u skond* il-Ligi, is-socjeta' attrici Fenici Insurance Agency Limited ghamlet tajjeb ghad-danni konsegwenzjali kollha sofferti mill-assikurat taghha l-attur Edward Borg f'ismu propju kif ukoll in rapprezentanza tas-socjeta' Sun Power Catering Company Limited, inkluzi dawk id-danni konsistenti f'telf ta' uzu ta' l-istess vettura, fl-ammont komplessiv ta' hamest elef erba' mija u seba' Liri Maltin u sebgha u ghoxrin centezmu (Lm 5, 407.27), u konsegwentement, l-istess socjeta' attrici giet minnu debitament surrogata fid-drittijiet kollha tieghu, kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Peress illi l-attur Edward Borg, f'ismu propju kif ukoll ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Sun Power Catering Company Limited, sofra wkoll danni konsistenti fis-somma ta' mitt Lira Maltin (Lm100.00), rapprezentanti

Kopja Informali ta' Sentenza

excess payment skond il-polza ta' assikurazzjoni, kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Peress illi l-minkejja li gew debitament interpellati sabiex jaghmlu tajjeb ghad-danni fuq imsemmija, anke permezz ta' ittra ittra ufficjali, baqghu inadempjenti;

Jghidu l-konvenuti ghaliex dina l-Qorti ma ghandhiex:

1. Tiddikjarahom jew min minnhom unikament responsabbli ghall-incident awtomobilistiku li sehh nhar l-1 ta' Ottubru 2001, ghall-habta tat-8.30 a.m., gewwa Regional Road, Msida, kif fuq premiss;

2. Tikkundanna lil-konvenuti jew min minnhom, ihallsu lis-socjeta' attrici Fenici Insurance Agency Limited is-somma ta' hamest elef, erba' mija u seba' Lira Maltin u sebgha u ghoxrin centezmu (Lm5,407.27) jew somma verjuri, ammont rapprezentanti d-danni kollha sofferti minnha bhala rizultat ta' l-incident, kif fuq premiss;

3. Tikkundanna lil-konvenuti jew min minnhom, ihallsu lil l-attur Edward Borg is-somma ta' mitt Lira Maltin (Lm100.00), ammont rapprezentanti *excess payment* skond il-polza ta' assikurazzjoni relattiva;

Bl-ispejjez, inkluz dawk ta' l-ittra ufficjali ta' Jannar 2002, u interessi legali mid-data tan-notifika ta' dana l-att sad-data tal-hlas effettiv, kontra l-konvenuti jew min minnhom, li jibqghu minn issa ingunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-atturi a fol.3 tal-process.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Vincent Galea a fol. 12 tal-process fejn ecepixxa:

1. Illi t-talbiet ta' l-atturi diretti fil-konfront ta' l-eccipjenti, xufier fi hdan id-Dipartiment tal-Manifattura u Servizi, huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, stante illi l-incident *de quo* ma' garaxx minhabba xi negligenza, traskuragni, imperizja jew non osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti ta' l-istess eccipjenti;

2. Ghaldaqstant, l-eccipjenti jirrespingi t-talbiet ta' l-atturi fil-konfront tieghu bhala nfondati fil-fatt u fid-dritt, kif ser jigi spjegat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Albert Schembri a fol. 24 tal-process fejn eccepixxa:

1. **In linea preliminari**, is-socjeta' attrici Fenici Insurance Agency Limited fil-kwalita' li pproponiet din l-azzjoni mhix il-legittimu kontradittur ta' l-eccipjent stante li a tenur ta' l-Att XVII tal-1998 ir-rapprezentata legali ta' Lloyds u tas-*syndicates* taghha hija tas-socjeta' Lloyds (Malta) Limited mhux tas-socjeta' attrici Fenici Insurance Agency Limited. Ghalhekk l-eccipjent ghandu jkun mehlus mill-osservanza tal-gudizzju fil-konfront ta' l-istess socjeta' attrici.

2. **Fil-mertu**, l-eccipjent ma kienx responsabbli ghall-incident de quo. Ghalhekk l-ewwel talba attrici kif dedotta kontra l-eccipjent ghandha tkun michuda.

3. Fir-rigward tat-tieni talba, fejn huwa koncernat l-eccipjent, ma hemmx lok ghal likwidazzjoni ta' danni favur l-atturi. Fi kwalunkwe kaz, u **bla pregudizzju ghall-premess**, id-danni reklamati mill-atturi huma esagerati u ma jirriflettux id-danni attwalment u materjalment ikkagunati bhala konsegwenza ta' l-incident de quo.

4. Ghalhekk anke t-tielet talba attrici ghandha tkun rigettata stante li m'hemmx lok ghall-kundanna ta' l-eccipjent ghall-hlas ta' xi danni favur l-atturi.

5. Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

Rat in-nota a fol 85 li biha s-socjeta' attrici cediet it-tielet talba taghha relattivament ghal hlas ta' *excess payment* izda zammet ferm it-talbiet l-ohra;

Rat in-nota a fol 115 li biha l-attur Edward Borg f'ismu proprju ceda l-kawza fil-waqt li zamm ferm it-talba li hu

Kopja Informali ta' Sentenza

ntavola ghan-nom tas-socjeta' Sun Power Catering Company Limited;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw:

Talbiet u kontestazzjoni

L-atturi qed jitolbu li din il-Qorti tiddikjara lill-konvenuti jew min minnhom unikament responsabbli ghall-incident awtomobilistiku li sehh nhar l-1 ta' Ottubru 2001, ghall-habta tat-8.30a.m. gewwa Regional Road, Msida u tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom, ihallsu lis-socjeta' attrici s-somma ta' Lm5,407.27, jew somma verjuri, ammont rapprezentanti d-danni kollha sofferti minnha bhala rizultat ta' l-imsemmi incident.

Responsabilita' Gerada

Illi rigward il-konvenut Gerada l-Qorti tiddeciedi li hu ma kellu l-ebda tort ghall incident billi hu ntlaqat miz-zewg karoZZi li kienu warajh u fil-fatt il-hsarat tieghu gew imhallsa mill-assikurazzjoni tal-konvenut Schembri. (ara affidavit ta' Joseph Brincat a fol 111 u ricevuta a fol 112 ghal Lm653.96).

Eccezzjoni preliminari Schembri

Dwar l-ewwel eccezzjoni preliminari tal-konvenut Schembri din giet sorvolata bil-korrezzjoni awtorizzata minn dina l-Qorti.

Eccezzjoni fil-mertu tal-konvenut Schembri

Fil-mertu l-konvenut Albert Schembri qed jeccepixxi illi l-incident tat-traffiku in kwistjoni ma garax tort tieghu billi huwa kien qed isuq bil-galbu l-vettura nru. KAO-357 gewwa Regional Road, Msida, wara traffiku iehor, meta unikament minhabba kwantita' ta' diesel li kien hemm imxerred fit-triq il-vettura tieghu skiddjat u baqghet diehla fil-vettura ta' quddiemha li mbaghad spiccat mahbuta fil-vettura ta' quddiemha.

Minghajr pregudizzju ghall-premess, il-konvenut Schembri eccepixxa inoltre li d-danni reklamati mill-atturi huma esagerati u ma jirriflettux id-danni attwalment u materjalment ikkagunati bhala kasegwenza ta' l-incident de quo.

PROVI

Fl-istatement maghmul minn Vincent Gerada bl-ilsien Ingliz, dan ighid hekk: *At around 8.30 a.m. on the day of the accident, he was driving vehicle Mitsubishi GVH 419 and Mr. Edwin Debono was passenger. He was driving in Regional Road towards Marsa driving relatively slowly as there were a few cars in the area. His van was suddenly hit from the rear and jolted forward by a car behind. When he came out of the car he found a Mercedes behind his car whose driver was injured and behind the Mercedes there was a truck. He did not notice any brake marks. In the inner lane he could see some liquid, (could be diesel) but on the outer lane, that is, the lane where the vehicles were, there was no liquid.*

Fil-Qorti, Gerada kkonferma din id-dikjarazzjoni tieghu.

Edwin Debono fl-istatement tieghu kkorrobora pjenament l-istatement maghmul minn Gerada. *He stated that the driver of the Mercedes was moaning in pain and he in fact did not dare move him for fear that he would injure him further or cause him further pain. Debono spoke to the driver of the truck who said that he did not know what happened and was trying to phone his employer. He confirmed that on the inner lane there was liquid but there was no liquid on the outer lane.*

Fl-Affidavit li pprezenta fil-Qorti Edwin Debono jghid illi ma kienx hemm hafna karozzi fit-triq u li l-karozzi li kien hemm kienu mexjin bil-mod. Illi l-*inner lane* kienet imxarba bl-ilma izda l-*outer lane* ma kienitx. F'daqqa wahda sema' hoss kbir u ezatt wara hass daqqa fil-vettura li kien fiha.

P.S. 1373 John Micallef xehed li mar fuq il-post tal-habta u li l-habta saret fuq l-*outer lane*. Qal li kien hemm skoss diesel fl-art. Kien hemm *small patches* b'xi diesel fl-*outer lane* u kien hemm hafna diesel fuq l-*inner lane*. Xehed li d-diesel beda hafna qabel il-vetturi fuq l-*inner lane* u fuq l-*outer lane* kien hemm ftit diesel qabel l-ewwel vettura. Xehed li d-diesel kien niezel minn fejn kienu gejjin il-vetturi u li ma kien hemm hadd fuq l-*inner lane*. Meta gara l-incident kien ghaddej *slow traffic*. Kif jidher mill-isketch kien hemm *patch diesel* taht it-*truck*. Il-vettura tan-nofs kellha hsarat *full rear* u l-vettura fuq quddiem ma kellhiex hsarat kbar. Hu xehed illi l-Mercedes sabha mqatta' meta wasal fuq il-post u ma kienx prezenti meta din fil-fatt tqattghet minn tas-Civil Protection li kienu diga' telqu minn fuq il-post meta wasal. Ma kienx hu li ha d-decizjoni biex jaqtghu s-saqaf tal-Mercedes. Hu kkonferma li l-feriti li kellu d-*driver* ta' CBB-728 kienu *slight safe complications*.

Fid-*Drivers' statement* li hemm fl-okkorrenza li giet ezibita nsibu li d-*drivers* qalu hekk:

Gerada qal – *whilst driving behind traffic towards Qormi, collision occurred from the rear.*

Borg – *whilst stationary behind traffic, collision occurred after seeing truck coming from rear mirror.*

Schembri – *Whilst driving behind Borg, applied brakes as car in front stopped suddenly, yet diesel of the road was in contact with truck wheels and instead of stopping, dashed straight into Borg's car.*

Edward Borg, id-*driver* tal-Mercedes xehed li dak in-nhar ta' l-incident hu kien qed isuq il-vettura bin-numru CBB-728. Kien ghaddej mill-*by-pass*, fid-direzzjoni ta' Hal

Qormi, fuq il-*lane* ta' barra. Kien hemm it-traffiku fit-triq u waqaf wara l-karozza ta' quddiemu. Meta waqaf hu hares mill-mera u ra *truck* gej lejh b'sahthu u li baqa' diehel go fih. Hu hass daqqa kbira u sab ruhu mghaffeg bejn is-*seat* u l-*steering*. Imbaghad hassu hazin. Ma jafx kif harguh mill-karozza izda qalulu biex ma jcaqalquhx u fethu s-saqaf tal-karozza. Ma jafx min fetah is-saqaf.

Joseph Perici Calasione, Managing Director ta' Fenici Insurance Agency kkonferma li Borg kien inxurjat *comprehensive plus*. L-*insurance* hallset Lm5,007.23 u kellha *recovery* ta' Lm100 ta' l-*excess*. L-*insurance* f'polza tat-tip *comprehensive plus* bhal ma kellu Borg taghti lill-assikurat il-beneficju ta' kiri ta' karozza mill-bidunett. L-*insurance* Agency ikkomunikat ma' l-Elmo Insurance biex tara jekk dawn jaccettawx ir-responsabbilita' izda dawn m'accettawx. Din il-konferma imbaghad rcevevha fit-22 ta' Jannar 2002 u sa dak in-nhar kienu ghadhom qed jiddibattu mal-*garage*, *panel beater* u ma' l-Elmo Insurance jekk il-karozza kellha tissewwiex jew le. L-ghada ta' l-incident sar is-*survey* izda s-*survey report* ircevevwh fid-29 ta' Novembru 2001.

Joseph Brincat xehed li hu mpjegat bhala Principal mad-Dipartiment tal-Manifattura u Servizzi fit-taqsima tax-Xogholijiet u li l-vettura GVH-419 tappartjeni lid-dipartiment u garrbet hsarat wara li kienet involuta fl'incident tat-traffiku imsemmi u li dawn il-hsarat li garrbet jammontaw ghas-somma tal Lm653.96 u thallsu mill-Elmo Insurance (fol 112).

Il-konvenut Albert Schembri fl-affidavit tieghu ddikjara li hu kien qed isuq truck bin-numru KAO-357 u kien wahdu. Fit-triq kien hemm traffiku qawwi u cioe' serbut ta' karozzi fiz-zewg *lanes*, jiefqu u jsuqu wahda wara l-ohra u qed isuq bil-mod. Il-vettura ta' quddiemu saqet u hu saq ukoll. Ta quddiemu rega' waqaf izda meta ghafas il-*brakes* it-*truck* skiddja. Qal li kien qed izomm distanza daqs tul ta' karozza bejnu u bejn ta' quddiemu u li l-*brakes* tat-*truck* huma *power brakes*. Meta nizel mit-*truck* hu nduna li kien hemm diesel imferrex fuq iz-zewg *lanes* u r-roti ta' quddiem u ta' wara tat-*truck* kienu imxarrbin bid-diesel.

Hu ra li d-diesel kien imferrex ukoll aktar 'l quddiem mill-post tal-habta. Meta kien fit-triq hu sema lil Teddy Borg jokrob fil-Mercedes li qallu biex ma jmissux u biex icempel ambulanza. Teddy Borg baqa' l-hin kollu fil-karozza. Meta waslet l-ambulanza Teddy Borg beda' jinsisti li ma jcaqalquhx minn fuq is-seat tal-karozza minhabba l-ugigh li kellu f'daru. Xi hadd sejjah lill-Protezzjoni Civili li gew u qatghu s-saqaf tal-Mercedes u hargu lil Borg bis-seat b'kollox.

Fil-Qorti xehed li ma kienx induna bid-diesel fl-art u li meta ghafas il-brakes huwa sab li ma kienux qed jahdmu. Hu mbaghad induna li kien hemm id-diesel taht ir-roti tal-vettura tieghu. Xehed illi ma kienx ghaddej bi *speed* u li l-karozzi l-ohra kollha ghaddew minn fuq dan id-diesel.

John Callus xehed li hu kien gie nkarigat biex jaghmel *survey* ta' Mercedes bin-numru CBB-728 u dan ghamlu fit-2 ta' Ottubru 2001. Il-parti ta' wara kollha tal-Mercedes kienet qalghet daqqa kbira u kellha tinbidel kollha. Hu qal li bil-hsara li kien hemm quddiem u fuq wara l-karozza kienet tissewwa u ma kienitx tkun *write off*. Il-Mercedes hi tan 1989. Il-bibien fuq quddiem u fuq wara setghu jinfethu u l-pilastri ma gewx affettwati.

KONSIDERAZZJONIJIET

Il-habta in kwistjoni sehhet bejn tlett vetturi wara xulxin; ta' quddiem nett il-vettura GVH-419 misjuqa minn Vincent Gerada; fin-nofs il-vettura bin-numru CBB-728 misjuqa minn Borg u fuq wara nett it-*truck* bin-numru KAO-357 misjuq minn Schembri (ara sketch u rapport tal-pulizija a fol. 47-51 tal-process). Il-vetturi kienu sejrjn lejn id-direzzjoni tal-Marsa fil-by-pass ta' Regional Road, Msida, fejn l-Isptar St. Philips meta t-*truck* baqa' diehel fil-Mercedes ta' Borg u din giet imbuttata fuq il-vettura misjuqa minn Gerada.

Dwar il-kawza ta' l-incident fl-okkorrenza Schembri gie rappurtat li qal li *whilst driving behind Borg, applied brakes as car in front stopped suddenly*, u saret il-habta.

Schembri dahal fil-karozza ta' Borg u dina giet imbuttata fuq il-karozza ta' Gerada. Schembri qed jallega li hu habat ghax ta' quddiemu cjoe Borg, waqafli f'daqqa.

Kif qalet tajjed il-Qorti fis-sentenza Dr. R. Zammit Pace noe vs T. Catania et Vol LXX1 p3 p 722 deciza fis-26.11.1987: *sewwieq li jkollu traffiku quddiemu mhux biss ghandu jzomm "proper lookout" imma wkoll kontroll shih fuq il-vettura tieghu. Apparti minn "speed", kull xufier ghandu joqghod attent li jzomm distanza ragjonevoli mit-traffiku ta' quddiemu b'mod li f'kaz ta' waqfien f'daqqa u imprevist.... tali xufier ikun fi grad li jiffrena l-vettura tieghu tempestivament"* (ara wkoll Highway Code Art. 49; App.Krim Pul vs V. Sammit 4.6.60; Vol XL111 p 243).

Fil-kaz in ezami jirrizulta li l-konvenut Schembri kien, fi kliemu stess, qed isegwi serbut karozzi fiz-zewg lanes, jieqfu u jsuqu, wahda wara l-ohra, bil-mod. Hu kien ghaddej wara traffiku iehor li kien ghaddej bil-mod u ghalhekk kien jaf li t-traffiku ta' quddiem setgha f'kull mument jerga jieqaf ghalhekk il-fatt li ma waqafx tempestivament jfisser li hu ma kienx qed izomm *proper look out* u distanza sufficjenti boghod minn ta' quddiemu a paragon ta' l-ispeed li kien ghaddej bih. Kontra dak li xehed Schembri, li hu kien ghaddej bil-mod, Edward Borg jghid li meta waqaf hu hares mill-mera u ra t-truck ta' Schembri gej lej b'sahhtu u qal li dan kien gej ghal go fih u fil-fatt baqa' diehel fih, hass daqqa kbira u sab ruhu mghaffeg bejn is-seat u l-istearing u wara hassu hazin.

Schembri jghid ukoll li t-truck ma zammx ghax *diesel of the road was in contact with truck wheels and instead of stopping, dashed straight into Borg's car* (ara okkorrenza).

Sewwieq m'hux skagjonat mir-responsabilita' ghad-danni ghas-semplici fatt li fit-triq li minnha kien ghaddej kien hemm xi zjut, kemm il-darba jirrizulta li kieku hu zamm a *proper look out* kien ikun jista' jevita tali zjut (P.A. L.Pavia noe vs Carmen Borg 11 ta' Ottubru 2002).

Gie ritenut mill-Qrati taghna li f'materja ta' SKID il-principju regolatur ma jistax ikun hlief li skid wahdu la hu prova ta' negligenza u lanqas skriminanti. Hemm bzonn li jigi ndagat jekk kienx hemm xi negligenza antecedenti jew konkomitanti. Jekk negligenza simili tirrizulta, allura hemm ir-responsabilita' nonostante li skid. Jekk ma tirrizultax, allura li skid hija *defence*, ghax tkun *inevitable accident*. Ghaldaqstant biex d-difiza ta' skid tirnexxi jehtieg li d-*driver* jipprova mhux biss li l-iskid kienet dovuta ghall-art tizloq, imma wkoll li l-iskid saret bl-ebda tort tieghu u li huwa jkun ha l-prekawzjonijiet kollha li ghandu jiehu *driver* prudenti meta l-art tkun tizloq (Pul vs C.Cachia Vol 37 p4 p 920).

Ghalhekk Schembri kellu jipprova

- mhux biss li l-iskid kienet dovuta ghall-art tizloq,
- imma wkoll li l-iskid saret bl-ebda tort tieghu
- u li huwa jkun ha l-prekawzjonijiet kollha li ghandu jiehu *driver* prudenti meta l-art tkun tizloq.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li fit-triq minn fejn kienu qed isuku l-karozzi kien hemm *patches* ta' *diesel* li fil-maggjor parti kien fuq il-*lane* ta' gewwa u kien hemm xi *patches* zghar fil-*lane* ta' barra – kien hemm *diesel* quddiem il-karozza ta' Gerada u *diesel* taht it-truck tal-konvenut Schembri.

Jirrizulta pero', u hu ammess minn Schembri, li f'dak il-hin kien hemm serbut ta' karozzi li kollha kienu ghaddejin mill-istess triq u hadd minnhom ma skiddja hlief it-truck tal-konvenut Schembri. Ghal xi raguni Schembri skiddja, imma dan gara mhux ghax hu ma kellux jinduna bid-*diesel* kieku kien qed isuk b'mod prudenti, imma ghal xi raguni, jew minhabba *speed* qawwi (ara xhieda ta' Borg) jew ghax ma kienx qed izomm *proper look out* u distanza sufficjenti boghod minn ta' quddiemu, Schembri kellu jibbrekja f'daqqa u skiddja. Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li Schembri ma hax il-prekawzjonijiet kollha li ghandu jiehu *driver* prudenti meta l-art tkun tizloq, u kien hemm negligenza antecedenti li wasslet ghall-iskid.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li t-tort ghall-incident kien unikament tal-konvenut Schembri.

Likwidazzjoni ta' danni

L-atturi Fenici Insurance Agency Limited hallsu lill konvenut Borg is-somma ta' Lm4,600 bhala *pre accident value* tal-karozza billi kienet *total loss* (ara fol 64 u 125). Borg kellu jhallas lis-socjeta' attrici Lm100 bhala *excess* u li hu issa qed jitlob f'dina l-kawza minghand il-konvenuti. Qed jintalab *loss of use*, cjoe kiri ta' karozza bejn l-4 ta' Ottubru 2001 u t-22 ta' Dicembru 2001 u (Ricevuta Avis ghall Lm484.04 ara fol 155) u bejn it-23 ta' Dicembru 2001 sas-26 ta' Jannar 2002 minghand Buskett Forest Car Hire ghall-hlas ta' Lm207.23 (ara fol. 71u 72 tal-process) Total: Lm484.04 + Lm207.23 = **Lm691.27**

Skond klawsola taht ir-raba' sezzjoni (ara fol. 98 tal-process) tal-polza assikurattiva jinghad dan: "***Where the Insured Vehicle is declared beyond economical repairs following an accident or it is stolen the use of the Alternative Vehicle shall terminate on the date that the insurers pay the claim admitted hereunder or on the expiry of 20 days from the date of the accident giving rise to the claim whichever occurs first***". Is-socjeta' attrici hallset il-*claim* maghmula minn Edward Borg fit-23 ta' Jannar 2002 jigifieri sa dik il-gurnata l-assikurat kien kopert mill-polza assikurattiva f'dak li jirrigwarda l-kera ta' karozza. Il-polza assikurattiva ma tkoprix il-kera ta' karozza mill-24 ta' Jannar sas-26 ta' Jannar 2002 iz-zewg dati inkluzi u dan jammonta ghal Lm17.76.

IL-konvenut Schembri qed jissottometti li d-danni reklamati mill-atturi huma esagerati u ma jirriflettux id-danni attwalment u materjalment ikkagunati bhala konsegwenza ta' l-incident de quo. Hu qed jghid li ma kienx necessarju li jinqala s-saqaf tal-vettura Mercedes ta' Borg billi dan setgha jinhareg mill-vettura minghajr ma jsir hekk u hu Borg kellu biss griehi *slight safe complications* u kien l-istess Borg li nsista li ma jinharigx mill-vettura.

Bhala principju generali *“it is the duty of the plaintiff to mitigate the damages, by doing whatever is reasonable to keep down the loss as far as he can”* (Munkman's Damages).

Dwar il-kwistjoni jekk id-danni kawzati bil-qlugh tas-saqaf tal-karozza humiex dovuti mill-konvenut il-Qorti taghmel riferenza ghall insenjament ta' awtur f'dina l-materja (ara Bingham Motor Claims Cases). Dan jghallem li *“the question is whether a particular form of loss is a sufficiently direct result of the wrongful act {of defendant} as to give the plaintiff a right to be compensated for that loss”*. Hu jispjega li, *“The chain of causation is broken when there is an intervening action which could not reasonably be foreseen or expected. The negligence should be the immediate or precipitating cause of the damage. Is the consequence fairly to be regarded as within the risk created by the negligence? To break the chain of causation it must be shown that there is something which is extraneous, a new cause which disturbs the sequence of events. A person who has negligently placed others in a situation of such peril that it was foreseeable that someone would attempt his rescue, is liable for the consequences.”*

Illi fl-incident in kwistjoni l-karozza ta' Borg garrbet hsarat kbar fuq wara bid-daqqa tat-truck ta' Schembri b'mod li dina giet imbuttata fuq il-karozza ta' quddiemha cjoe fuq dik ta' Gerada u l-Mercedes garrbet hsarat fuq quddiem ukoll. Il-karozza ta' Gerada garrbet biss biss Lm653.96 hsara. Borg spicca mghaffeg bejn is-seat u l-isteering u kien korra u hassu hazin. Meta giet l-ambulanza billi Borg kien mugugh u ma setghux johorguh mill-karozza gew tac-Civil Protection li ddecidew li jaqilghu s-saqaf tal-karozza u hargu lill Borg bis-seat b'kollox u haduh l-isptar. M'hemmx prova li kien Borg li nsista li jinqala' s-saqaf tal-karozza tieghu, u hu kien mugugh u anke hassu hazin.

Illi fic-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz jidher li kemm ta' l-ambulanza kif ukoll tas- Civil Protection hassew li ma kellhomx icaqilqu lill Borg minn kif kien u ghazlu li

johorguh billi jinqala' s-saqaf tal-vettura. Ma jidhirx li dina kienet xi decizjoni rragjonevoli fic-cirkostanzi jew li kienet xi wahda kapriccuza jew irrisponsabbli. Huma ma setghux ikunu certi li ma kienx hemm perikolu ghal Borg kieku dan kellu jinqala' mill-posizzjoni li kien billi jingibed mis-seat tal-karozza fejn kien imwahhal bejn l-istearing u s-seat. Illi l-mizura li ttiehdet minn tas- Civil Protection kienet wahda li kienet prevedibbli f'incident simili u ghalhekk jezisti ness ta' kawzalita' bejn il-hsara kagjonata u l-htija tal-konvenut Schembri.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li l-ammont mitlub mill-atturi fic-citazzjoni ghandu jithallas mill-konvenut Schembri.

Riepilogu

Ammont dovut mill-konvenut Schembri lis-socjeta' attrici:

Lm4,600 valur tal-vettura CBB-728 imhallas mis-socjeta' attrici

Lm100 dovuti lill Borg noe

u Lm673.51 kiri ta' karozi (Lm691.27 – Lm17.76);

Total dovut: Lm5,373.51

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi

Il-Qorti tiddeciedi billi

Tilqa' t-talbiet attrici u

tiddikjara lill-konvenut Schembri unikament responsabbli ghall-incident awtomobilistiku li sehh nhar l-1 ta' Ottbru 2001, ghall-habta tat-8.30 a.m. gewwa Regional Road, Msida;

Tikkundanna lill-konvenut Schembri ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' Lm5,273.51 ammont rapprezentanti d-danni kollha sofferti minnha bhala rizultat ta' l-imsemmi incident; u Lm100 bhala excess lill Borg noe;

Bl-ispejjez kontra l-konvenut Schembri u bl-imghax mill-11 ta' Dicembru 2003 sad data tal-effettiv pagament.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----